

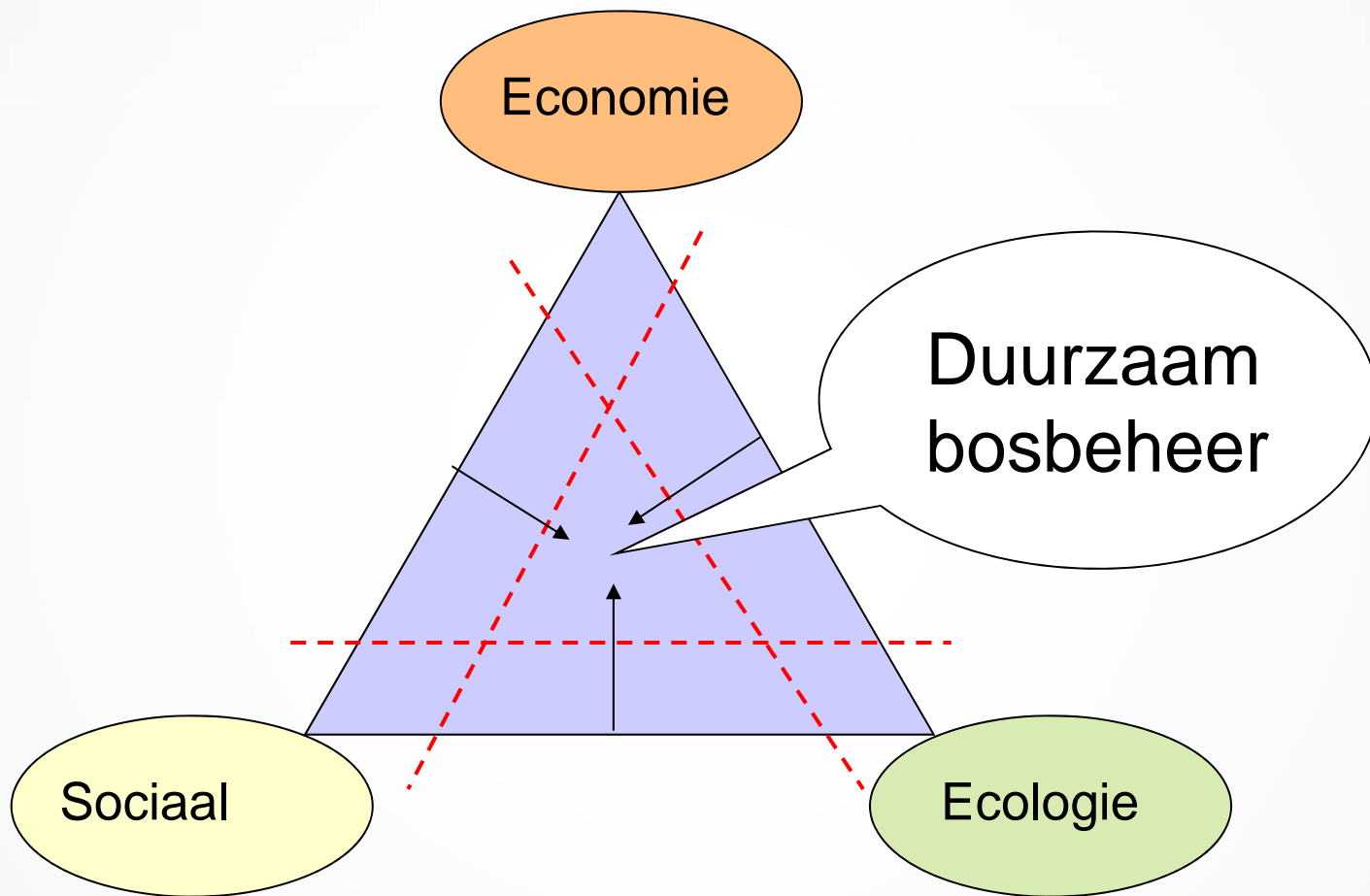
houtbevoorrading

- **Visie van de Vlaamse Overheid**

Tom Embo : directeur OC-ANB

5. Conclusies en prioritaire noden

1. **Beleid is sterk ecosysteem gericht**
 - Houtoogst = wat het bos kan leveren
2. **Evenwichtsoefeningen**
 - Optimaliseren vs Maximaliseren
3. **Kwaliteit en kwantiteit**
 - Totaalzorg voor het boscysteem
 - Werkt ook door op de materiële productie
4. **Duurzaamheid**
 - Lange termijn denken
 - Stabiliteit
5. **Economische functie breed bekijken**
 - Alle diensten en functies
 - Zowel directe als indirecte

5. Conclusies en prioritaire noden

1. Sterker voeling houden met de markt
 - Data mbt vraag en aanbod situaties
 - Toekomstige ontwikkelingen (outlook studies)
 - Duidelijke en transparante communicatie tussen schakels in de houtkolom
 - (her)organisatie manieren van houtvermarkting om juiste producten bij de juiste gebruikers te krijgen
2. Ontwikkelen meet en/of beheerssystemen
 - Basisdata : kartering; inventarisatie
 - Toegankelijkheid versterken van momenteel versnipperde data
 - Gerichte analyses
 - Grenzen aftasten en positioneren 'in de driehoek' :
 - Ecologie : basis is beschikbaar; toepasbaarheid bevorderen
 - Sociaal : vooral recreatie en participatie
 - Economie : nood aan financieel-economische rentabiliteitsmodellen

5. Conclusies en prioritaire noden

3. Praktijkoriëntatie Kwaliteit en kwantiteit

- Houtkwaliteit in brede zin
- Bruikbaarheid industriële verwerking
- Kwaliteitsvolle exploitatiemethoden en -technieken
- Diversifiëren van de productie
- Hoe anticiperen op klimaatverandering?
- IHD'en voor Europese Habitats en soorten

4. Duurzaamheid

- Impact van vraag naar duurzame energie : mogelijkheden bestaand bos en nieuw bos
- Efficiënt gebruik grondstoffen (cascade-principe)
- Zelfvoorzieningsgraad inzake houtgebruik
- Duurzaamheidscertificering en zorgvuldigheidssystemen legaliteitseisen : traceringsystemen uniform maken

5. Economische functie breed bekijken

- Niet vermarktbaar of niet-verrekenbare diensten en functies laten meetellen

Oprichting van het Ondersteunend Centrum ANB

- **Autonoom onderdeel van het ANB dat zich richt op kostenbeheersing en valorisatie van domeinen.**
- **Het uitgespaarde/verdiende geld kan geïnvesteerd worden in natuurprojecten**
- **Waaronder een betere kennis van (bos)beheer bij (bos)beheerders via Inverde.**
- **Certificering (bossen / competenties), veiligheid, GIDS, investeringsprojecten (bijv. kijkcentrum Zwin),...**

1. Sterkere voeling houden met de markt

2. Ontwikkelen meet- en beheersystemen

- **Eerste initiatief is het stroomlijnen van het houtverkoopproces (as is) met de collega's van het ANB en de verkoop onder Vlaamse vleugels brengen (weliswaar met de gewaardeerde ondersteuning van de federale diensten)**
- **Houtverkoop ontdubbelen in voor- en najaarsverkoop op vraag van de markt**
- **Sectoroverleg Bos in schoot van het ANB**
- **Bosinventarisatie / potentiële inschatting**
- **Nu ook economische rapportering. Databanken aanpassen vanuit een vermarktingslogica. Medewerking van bosgroepen en industrie.**

3. Praktijkoriëntatie kwaliteit en kwantiteit

- **Potentieelinschatting uit eigen domeinen**
- **Sim4Trees-project**
- **Bosuitbreidingsinspanningen van het ANB of ondersteuning van partnerinitiatieven (subsidie bebossing landbouwgronden, openstellen compensatiefonds, one million tree campaign,...)**
- **Training via Inverde**

4. Duurzaamheid

- FSC certificering
- Intussen meer dan 17,000 hectare en stijgend volume op de markt (zowel loof- als naaldhout)
- Is het label dat ANB heeft gekozen voor haar eigen bossen
- Uitgevoerd via dienstverlening OC-ANB dus de private/openbare bouseigenaar profiteert mee.
- Markt vraagt ook PEFC
- Indien criteria voldoen aan CDB (evt. in licht aangepaste vorm) kan OC-anb partners samenbrengen.

5. Economische functie breed bekijken

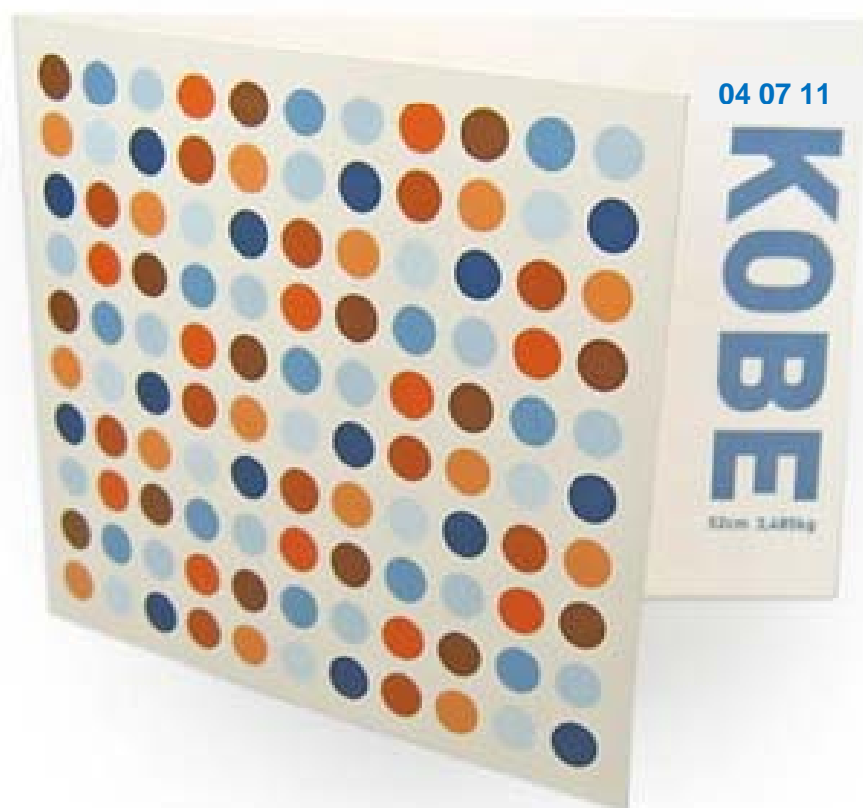
Op heden nog geen rechtstreekse initiatieven op vlak van de ecosysteemdiensten

Wel in hardere economische activiteiten gerelateerd aan bos (vastgoed en recreatie)

5. Economische functie breed bekijken

De nieuwe telg

Kennis

Ondersteuning

Beheer

Economie

Aandacht verscherpen voor de hernieuwbare grondstoffen uit bos-, natuur- en groendomeinen:

Processen van beheer en
vermarkting lopen, maar
kennisvragen worden niet
structureel aangepakt

Veel lokale kennisopbouw die niet
altijd doorstroomt tot op het
terrein

KOBE

Bouwt expertise op en geeft ze door
Pikt kennisvragen op
Specialiseert zich in vorming en
kennismanagement. Deelt kennis!

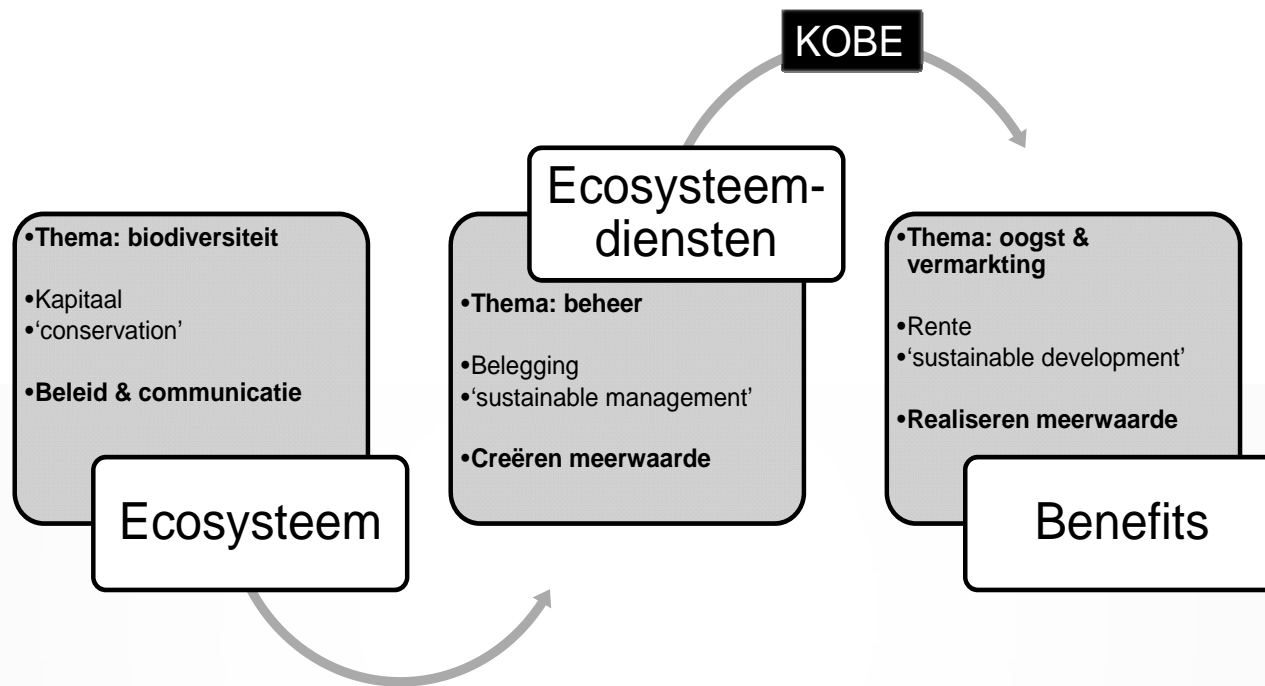

De visie van KOBE:

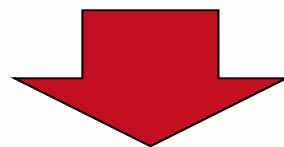
“Het project KOBE streeft naar het optimaliseren van **benefits uit ecosysteemdiensten** in de Vlaamse bos-, natuur- en groengebieden door middel van **kennisondersteuning** omtrent aangepast beheer en efficiënte vermarkting.

De nadruk ligt hierbij op het beantwoorden van kennisvragen **binnen het ANB en het OC-ANB**”

We willen dit uitdrukkelijk opentrekken naar de sector.

**KOBE spitst zich toe op het beheer van
ecosysteem-diensten en de benefits die zo
worden gegenereerd**

**verbetering van de netto balans tussen
kosten en baten, met behoud/uitbreiding
van kapitaal (ecosysteem)**

Kennisondersteuning

Realisatie aan de hand van 3 doelstellingen:

- 1. Inventariseren prioritaire kennisbehoeften**
- 2. Kennismanagement: samenbrengen relevante kennis & expertise, onderkennen van kennisleemtes**
- 3. Ontsluiten en waar nodig aanvullen van kennis d.m.v. experimenten, proefprojecten, onderzoek**

KOBE is geen intern studiebureau, wel de spreekwoordelijke spin in het web

→ **Expertise halen waar ze zit:**

1. Intern: via projectwerking ANB, OC-ANB, Inverde

2. Aangevuld met externe expertise

→ Openbare aanbestedinge

→ Samenwerking, bvb via thesissen, stages, etc.

→ Permanent overleg via klankbordgroepen

Oprichting van klankbordgroepen

Wie kan deelnemen aan klankbordgroep? De brede sector rond 'hout' en 'biomassa'

- Kenniscentra (wetenschappelijke instellingen, universiteiten,...)
- Sectororganisaties
- Individuele bedrijven
- Landeigenaars
- NGO's
- Studiebureau's
- (...)

Oprichting van klankbordgroepen

Deelnemen onder welke voorwaarden?

- Bereidheid tot het ter beschikking stellen van bestaande kennis en expertise
- Constructief en oplossingsgericht mee denken
- Belangeloze ingesteldheid
- Geduldige gedrevenheid

Bovenal: de klankbordgroepen bieden in de eerste plaats een ruimte voor kennisdeling, en geen nieuw beleidsforum of lobbyplatform...

Oprichting van klankbordgroepen

Concreet: meerdere klankbordgroepen

- Teams hout en biomassa ontwikkelen elk een netwerk ('vijver'), waaruit in het kader van specifieke thema's of projecten kan 'gevist' worden
- Ieder neemt deel naargelang eigen interesses (zie vragenlijst)
- = Wisselende samenstelling
- = Wisselende frequentie van vergaderen
- Interesse? Eerste klankbordgroep op 25 oktober in Hoeilaart.

Thema beheer en productie

- Financiële rentabiliteit
- Technisch beheer
- Houtaanbod

Thema vermarkting en exploitatie

- Economische rapportering houtverkoop
- Houtvraag
- Houtmarkt en prijsbepaling
- Voorbereiding verkoop
- Houtverkoop
- Opvolging exploitatie

Terugkoppeling naar randvoorwaarden

- Regelgevend kader
- Ecologisch kader
- Maatschappelijk kader

Subthema	Project	Resource
Financiële rentabiliteit	Zicht krijgen op of ontwikkelen van methodiek/systeem voor inschatten impact beheeringrepen op kostenplaatje en rentabiliteit	
	Documenteren standaard voor typische beheerkosten; ontwikkelen methodiek voor planning van beheermaatregelen ifv kostenefficiëntie (bvb lineaire programmering in excel); toepassing op case implementatie IHD	LG
Technisch Beheer	Beheer van nevenboomsoorten vb Berk met oog op optimale vermarkting (eerste ingreep, dunning,...)	
	Beheer met oog op houtkwaliteit (snoeien, NV of aanplant, ...)	
Houtaanbod	SIM4TREE: Zicht krijgen van impact beheer en klimaat op toekomstig aanbod soorten, volumes, kwaliteiten (ook nevenboomsoorten) in Vlaanderen	O&O
	Opstart ontsluiten gegevens bosinventarisatie-boskartering ifv productiepotentieel: oppervlaktes, voorraden, aanwas, kwaliteiten, gezondheid etc.	

Groen: afwerken 2012

Blauw: opstarten 2012

Subthema	Project	Rersource
Economische rapportering houtverkoop	Overzicht detailgegevens houtverkoop 2004-2011 door ANB	jobstudent
	Opstart detail rapportering houtverkoop (domein-, openbaar en privé-bos; FSC aandeel)	
	Opstellen aanpak data houtverkoop openbaar bos niet via ANB verkocht	
	Zelfvoorzieningsgraad hout in Vlaanderen (houtstromen,) en kadering in Europese en globale context	
Houtvraag	Uitbreiden koperspotentieel	LG
	Zicht krijgen op houtvraag: 1. gewenste kwaliteiten 2. gewenste kwantiteiten 3. Mogelijkheden voor nevenboomsoorten naar afzet (bvb zwarte els, berk)	
Houtmarkt en prijsbepaling	Ontwikkelen methodiek mbt prijsbepaling	LG
	Opvolging internationale houtmarkt	
	Opstart opvolging prijstendensen gecertificeerd vs niet gecertificeerd	

Groen: afwerken 2012
Blauw: opstarten 2012

Subthema	Project	Rersource
Vorbereiding verkoop	Systeem van hameren: alternatieven - differentiatie	LG
	Optimalisatie volume inschatting 1. optimalisatie hoogtemeting (H/D curves, beperkte hoogtemetingen, Hdom,...); 2. test op virtuele loten ifv methodiek opmeting en keuze tarieven	deels LG
	Test toepassingsmogelijkheden digitale meetklem	LG
	Differentiatie lotindeling	LG
Houtverkoop	Differentiatie manieren houtverkoop: 1. verkoop langs de weg, 2. houtbeurs 3. e-veiling 4. per ton	
	Validatie van kwaliteitshout op de markt	
	Validatie van FSC hout (aandeel van verkocht FSC hout dat ook als FSC product uiteindelijk op de markt terecht komt)	
Opvolging Exploitatie	Proefproject gebruik synthetische kabel door professionele exploitanten	Thesis?
	Effect van machines op bodem en alternatieven van exploitatie - kennisverspreiding en experiment	LG?
	Optimalisatie controle exploitatie via test controle- proefvlakken	

Groen: afwerken 2012
Blauw: opstarten 2012

Subthema	Project	Rersource
<i>Regelgevend kader</i>	Kansen en belemmeringen binnen huidige beheer- en beleidsvisie (vb exotenbenadering, omvormingsvisie, visie op kwaliteit versus bulk) in ruim kader natuur en bos	
	Kansen en belemmeringen binnen regelgeving inzake houtverkoop en exploitatie	
<i>Ecologisch kader</i>	Functionele biodiversiteit: kansen voor optimalizeren menging in functie van houtproductie en ecologische stabiliteit	
	Mogelijkheden voor bos- en natuurbeheer in een veranderend klimaat (adaptatie, mitigatie)	

Groen: afwerken 2012
Blauw: opstarten 2012

Officiële opstart project (DR4/07/2011)

Stuurgroep 1/9: voorstelling meerjarenplannen

Feedback verwerken in ppt PD en klankbordgroep

PD en klankbordgroep (oktober 2011)

Feedback verwerken en jaarplan 2012 opstellen

Stuurgroep december: voorstelling jaarplan 2012

ENERGIE
DIE BLIJFT GROEIEN

- Opbouw en verspreiding van kennis inzake energetische valorisatie via co-vergisting van grasmaaisel uit natuurgebieden en bermen, samen met 10 partners
- Studiereis DL: 6-9/11 (Michael Köffner)
- Studiedag : 25/11 met Ugent

Agentschap voor
Natuur en Bos

Agentschap voor
Natuur en Bos

